

19/VI/1929

# El llenguatge

## La revisió mèdica

¿Com és possible que, havent-se comentat aquesta qüestió tantes vegades, encara n'hi hagi que parlen del «consell metge», de la «revisió metge» (o «metja»?) i de les «proves metges»? Es el que en diem un cas d'incorrecció per ultracorrecció. Els qui diuen aquests diabarats saben que a «médico» del castellà correspon, en català, metge i, en conseqüència, en tots els casos en què haurien de recórrer a la paraula mèdic —o mèdica— la substitueixen per metge. No s'han aturat a pensar que «médico» és alhora nom i adjectiu, que com a nom designa un doctor en medicina i com a adjectiu vol dir «relatiu o pertanyent a la medicina o als metges». I que en català, al costat del substantiu metge tenim les formes cultes mèdic —adjectiu—, medicina, medicinal, medicament, medicar, medicació, etc. Si rebutgen mèdic perquè creuen que és un castellanisme, ¿és que també rebutgen medicina, medicinal, medicar?

Els casos de famílies de mots procedents del llatí amb una doble sèrie de formes, les populars i les cultes o llatinitzants, són nombrosíssims: fill, fillol, afillar i filial, fillació, afillar; jutge, jutjar, jutjat i judici, judicar, judicial; ull, ullera, ullar i ocular, oculista; llengua, llengut, llengüeta i lingual, lingüístic. En castellà, naturalment, trobem els mateixos casos, i ningú no té la idea de rebutjar-ne formes com «nasal», «fèrreo» o «farináceo», perquè semblen més acostades als mots catalans nas, ferro i farina que no pas als castellans «nariz», «hierro» i «harina».

Però, naturalment, no caldria ni anar tan lluny. Una expressió com «les proves metges» és realment tan insòlita i desonant que qui pensi a recórrer-hi perquè creu o li han dit que mèdic és en tota ocasió un castellanisme, abans de decidir-se a adoptar aquesta solució hauria d'haver consultat un diccionari, que li hauria resolt el problema d'una manera molt senzilla i categòrica, sense que li calgués escaifar-se el cap amb gaires explicacions una mica especialitzades. No sempre es pot demanar això a tothom: volem dir, al simple home del carrer que de tant en tant, amb tota la bona fe, volent decurar l'expressió, bandejant una forma bona i n'adopta una de dolenta. Però ja es mes enraonat d'exigir-ho a qui, dedicant-se a la informació, ha de donar compte sovint de la revisió mèdica o de les proves mèdiques a que s'han de sotmetre aquells de qui s'ocupa en les seves cròniques o notícies.

Albert Jané